

Elofizetési díj:
Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:
3 hasábos petítor egyszer
9 kr., többszöri hírde-
tésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyitási petítor 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertlen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A Zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Társadalmi miseriák és azok gyógyszerei.

(Vége.)

Ime! tekints eme kiaszott esontváz mélyen fekvő szeméibe, szemlélj ezt az örökös redőkbe vont homlokot, figyeld meg reszkető tagjait, lassú, vontatott járását — s ha mindezt s még többet is láttál, úgy kérdezd magadtól, hogy hova tünt el az areról az ifjuság üdesége, hova tünt szeméinek fénye, testének rugékonysága? Honnan van, hogy ez ifju, ki csak néhány évvel ezelőtt is maga az élet volt, most mint a megtestesült komolyság beszél, s mint egy valódi agg görnyedez husz vagy egy néhány éveinek terhe alatt? S ha ezt a hirtelen változást magadnak megmagyarázni nem tudod, úgy fordulj az orvoshoz, mely feleletül bő felvilágosítással fog szolgálni, mely meg fogja magyarázni neked, hogy e változás a korai életnek következménye, s még csak hagyján, ha a fenn említett kép csak egyes ifjakról szólna, de az a legszomorítóbb körülmény, hogy e kép ifjuságunk nagy részével s így társadalmunkkal is közös. Igen korán kezd ifjuságunk élni, nem gondolva meg, hogy a nagyobb lánggal égő gyertya korábban is alszik el; nem gondolva meg, hogy a tívornyázásnak mily szomorú utóhatásai vannak. Ugy ének, mintha csak ma lenne, s rájuk nézve a hónap fel se virradna.

Pedig esalódnak, fel fog virradni s ők könnyes szemekkel fognak elpazarolt napjukra visszatekinteni. S az ily öreg-fiatalkok akarnak aztán családi tűzhelyet alapítani, az ilyenek akarnak egy derék erkölcsös nőt nyomorult sorsukhoz, tán ápolóként kötni?! S ha ama fénytelen szemeknek mégis sikerül egy ártatlan keblet megnyerni, oh mily sors várhat e szegényre! — szeretet nélkül lesz kénytelen az életet átélni, vagy ha szeretet nélkül ellenni nem képes, a mit férjében föl nem talált, másban fogja felkeresni: s ekként férjének ifjúkori bűnei miatt a nő le fog zuhanni szűz tisztaságának oltáráról. S a családi boldogság? oh az örökre bucsút vesz, nem hagyván egyebet hátra a féltékenység- s egyetlenség-nél; már pedig Sallutius-

ként: „Concordia res parvae cresunt, discordia maximae dilabuntur.“ s így ássák meg az ifjúkori bűnök a család s ezzel együtt a társadalom sírját, s ezek miatt oly kevés a boldog, elégedett.

Tisztelt olvasóm engedjenek meg egy következtetést; a statisztika újabb időben az öngyilkosok számát nagyon tünteti fel; részéről megvagyok győződve, hogy ezek nagy része épen az erkölestelenek táborából kerül ki; mert a tívornyázó elfeésérelvén vagyonát, vagy proletár, vagy zsebmetsző lesz, vagy pedig összetpévn azt az utolsó köteléket is, mely az élethez fűzte, gyáva öngyilkosságra fajul. Hasonló, de sokkal számandóbb sorsa van a fajtalamak, mert gyöngeségének érzetét mindentivé magával viszi, s mintegy furiáktól üldözötve nincs nyugodt pillanata a lelkiismeret zakolatása folytán. Szánja-bánja a multban elkövetett ballépéseit, de a természet megsértőjével szemben kérelhetlen s előbb utóbb megbosszulja magát, s így midőn e szerencsétlen látja, hogy nincs menekvés, hogy számára e világ csak tövisekkel bir már, leszáll a víz tündéréhez, a hol nincs többé szenvedés, s a hol az amviszor megkönyvezett multra többé maga sem emlékezik.

A kinek tehát szívében fekszik közületek oh ifjak s leányok társadalmunk, hazánk üdve s jóléte, az törje össze az érzékiség, a szenvedélyek bilineseit s tanuljon a költőtől szép dalokat, a szónoktól szép gondolatokat, s az édes anyáktól szívemesítő eszméket. Igen az édes anyák azok, kiknek hatalmukban áll gyermekeik keblébe a szép, jó és nemes eszméit csepegtetni, igen az anyák kezeibe van letéve a gyermek nevelés alapja. Ha pedig az alap hiányzik, az amugy is gondatlan s kömvelműségre hajló gyermek oda hagyja a küzdelemmel járó erény útját.

Hogy az anyáknak valóban ily nagy hatalmuk van az apró gyermekek fölött, azt saját tapasztalásából tudhatja mindenki, a mely tapasztalásunkat Napoleon és Campan asszony között folytatott eme dialóg is megerősíti: „A régi nevelési rendszerek nem érnek semmit sem,

mire volna hát szükség, hogy az emberek helyesebb nevelésben részesüljenek?“ „Anyákra“ válaszolt Campan asszony. E válasz teljesen felvilágosítja Napoleont. „Igazan van“ mondá, „ez egy szó egész nevelési rendszert tartalmaz.“ (Aimé Martin) Anyákra van szükségünk, kik följárik nagyszerű hivatásukat, kiknek céljuk nem a tündöklés, hódítás, hanem gyermekeik erkölcsös nevelése; anyákra van szükségünk, kik gyermekeik szeretetében találják a boldogságot, kik mintegy gyermekeik szeretetében élnek. — „Asszonyok, anyák! tőletek függ a hon jövője! oh fogjátok fel hivatástokat! Ti vagytok a család élet-gyökerei, a házi erények alkotói, a gyermekek lelki hajlamainak első idomítói — tőletek függ a jelen, a nemzet belső élete, a jövő előkészítése.“ (Gr. Mikó Imre: „Nőnk hivatása“). Legyetek méltók ama szép jelzóra, a melyet a gyermeki szív az „édes“ szóban fejez ki. — Legyetek erényesek, nehogy gyermekeitek e jelzőt tőletek megtagadni kényteleníttessenek. Oh az édes anyák által belénk oltott jó tanítások soha sem mennek feledésbe, magunkkal viszzük azokat az iskolába s innen az életbe.

Ha erkölcsösen nevelitek tehát gyermekeiteket; ha már az otthon is megkedveltette az ifjúsággal az erényeket; úgy nincs okunk panasznra, s megfogják szümi jajaink; de ha a házi nevelés és ezzel együtt az iskola, sajtó, színház mind az erkölestelenség magasztolói vá csapnak fel, úgy jaj nekünk, jaj szegény társadalmunknak, jaj szegény hazánkunk!

Szíveljék meg tehát szavaimat azok, kik hatással lehetnek az ifjúságra; neveljék ifjainkat erkölcsösen, s tudom, hogy már egy pár évtized múlva látni fogják, hogy az ifjuság már többé nem az a szabad pórázra eresztett ifjuság, milyen előbb volt; látni fogják, hogy mint izmosodik s duzzad társadalmunk az életerőtől. Inkább jellemeket, erkölcsös ifjúságot kér a haza társadalmunktól, mint nagy tudósokat; pedig ilyeneket csak az erkölcs nevelhet.

Scherer Istvan.

„Zalamegye“ tárcája.

Páris, 1883. április hó.

Egy diák városból.

Első mint részben egy kis excusatio. — Felforgató dal s a kik éneklik. — Száraz dínér s ingyen ital. — Kisasszony mint mathematicus. — Pere Violet.

Quartier latin s tudományos intézeti: Ecole de droit, Sorbonne, College de France, Polytechnicum, Ecole des beaux arts, Ecole de pharmacie, Ecole des mines, Institute de France, Bibliothèque Saint Genevieve.

Boulevard Saint Michel este és éjjel. — Szélid utonállók. — Brasserie és hölgyei. — Sára néni. — A sokoldalú művész. Closerie des Lilas. Hazamenet onnét.

A nagy világba jöttem. Kissé korán ugyan, még csak 18 éves korral, de azért komoly szándékkal megismerni, tapasztalni, tanulmányozni — és hogy mindennek haszna legyen, megtanulni az életet, a mennyire korom és állásom szerint lehetséges hozzáférhető részleteiben s rétegeiben, nemes irányában úgy mint terdeségeiben, követésre amaz, óvakodásra emezt.

Hát meg kell fordulni némelykor ott is — de csak tanulmányozás okáért a hová bizonyára nem fogok menni

„Majd ha az időnek ónsulyai nyomnak

S vándor botját kezem fíradtan emeli.“

Helyzetemnél fogva sokat érintkezem a fiatalsággal. Elég tágas tér, nagy anyag, s tán nem is hálátlan az empiriumra. Hiszen az ifjuság az élet tavasza s miként a tavasz a lefolyandó évnél — az ifjuság a jövőnek reménye; — a jelen a jövő csirája — s azon jövőendő az ifjuság, nem érdektelen tehát azon ifjúságot, mely egykor hivatva lesz Franciaország sorsát intézni — ismerni komoly törekvéseiben s pezsgő vére kedvtel-

seiben már csak azért is, hogy összehasonlítást tehesünk ifjuságunkkal, mely a jövőben hazánk sorsát tartja intéző kezeiben.

Lássunk tehát egy pár eset-vonást, nem akarván e becses lap úgy is szük terét szerénytelenül igénybe venni.

* * *

Mulatozánk solidan és sörözénk áhitattal barátom és én. A söröde hölgyei igen kétes értékű sopran hangon olvadoztak. Mind fiatalok vagyunk, senkit nem botránkoztatunk, de meg sem is szól bennünket senki. Jó lesz ha kicsit bele secundálunk:

Quand on n' a pas de tabac

On le fume des autres

Quand on n' a pas de cognac

On le prend des autres.

Jó kedvben azt is elmondhatná valaki, szép vers, vig a dallama, practicus az eszméje, illik a jelenlegi itteni társadalom „genius epidemicus“-ához: „Ha ninesen dohányod, szid el a — másét, ha ninesen cognacod idd meg a — másét“ — de ha franciául nem volna, el nem hinné senki, hogy a szellemes franciának még ilyen dala is van.

Különbén habár látszatra kissé communistikus, de nem valami felforgató eszmék. Felfordítják a dohány-tartót, hogy az utolsó port is elszívják, fel a cognac-os üveget, hogy az utolsó cseppet is hasznosítsák. Emnyi az egész felforgatás. A dalt jó barátok éneklik egymás között; rázendítjük mi is, meg az a fél tucat jogász honfi, kik egymás kabátjának szélébe kapaszkodva a brasserie ajtaját berugva, a fenti nótát ugyanesak tele torokkal bőgve megjelentek rosszangyalokként a „paradicsom“ angyalai között. A középben bókot csinálva széjjel oszoltak, az asztalokon minden íhatót megittak, majd a dal végére érve sorompóba álltak és úgy ahogy jöttek eltávoztak.

„Mi ez?“ kérdé barátom bámulva, ki még ilyesmit soha sem látott és azon csudálkozott leginkább, hogy egyenkint ki nem dobálták őket az ajtón. Felvilágosítám, hogy némely brasseriekben a fűrängos tulajdonos a vendégek esalogatása végett azt a furcsa szokást hozta be, hogy deaktörzsvendégei egy hónapban egyszer, mikor azon mostoha napokhoz érnek, hogy tarékossági számításból még pénzolvasásra is vetemednének — csak volna — és mikor bizonyos Tantulus-féle kellemetlen érzések megszüntetése céljából a pékkel kell alkudozásokba boesátkozni (miután meggyőződést szerettek arról, hogy a kisasszony nines ott benn) az ily száraz dínérhez szükséges italhoz ily módon juthassanak.

„Ejnye micsoda sehonnai népség lehet, ki ilyesmire vetemedik“ — mondá barátom.

„Nem bizon. E jogát még az is fogja gyakorolni, kinek pénze a hónap vége felé el sem fogyott.“

„Ez utóbbi feltevés nagyon is ingadozó lábón áll — veté ellen barátom jóformán tapasztalásból — és ép azért, mond csak, e manoeuvre mindig az esetleg itt lévő vendégek kárára megy?“

„Sőt inkább a felemészett italt a vendégeknek megtérítik és a kárt a tulajdonos jobban mondva tulajdonosó viseli. De annak sem kára, mert 30-szorosan assecurálva van ő már azon tűz ellen, melynek oltásával ezek épen elfoglalta voltak.“

Barátomat megbékítém e haladási eszmékkel és Alig várta, hogy törzsvendég legyen, hogy mint mondá gyakorolhassa jogát. „Majd meglátod, emegy a kedved tőle.“ Csakugyan! Fizetésre kerülvén a sor, jön egy kisasszony és számol megfoghatatlan matematikai ügyességgel, kihozván azon összegnek, a mely fizetendő lett volna, háromszorosát. Barátom oda ad egy Napoleon aranyat, mire a művelt hölgy elég szerény volt bájos

Szabályrendelet

az uzsoráról és városi hitelezésekről szóló 1883. évi t. c. negyedik fejezetében foglalt rendelkezések alapján, a bíróság megítélhető korcsmai hitelezés meghatározásáról.

1. §. A vendéglőkben, korcsmákban és más italmérségi helyiségekben, — ide értve azon kereskedéseket is, melyek a szesz italoknak kicsinyben eladására joggal bírnak, az egyes fogyasztók részére hitelben kiszolgáltatott szesz italok ára iránti követelések Zalamegye területén a kisközségekben 2 fit, a nagyközségekben 3 fit erejéig érvényesíthetők a bíróságok előtt. — Az ezen összeget meghaladó követelés a bíróságok által nem ítéltetik meg.

2. §. Ezen szabályrendelet minden községben szokott módon kihirdetendő, s minden italmérségi helyiségben magyarul és az illető község jegyzőkönyvi nyelvén, a vendégek által könnyen látható helyen kifüggesztendő és olvasható állapotban tartandó.

Azon vendéglős, korcsmáros vagy italmérő, ki ezen §. rendelkezést nem teljesíti, a községi szegény-alap javára 50 frtjig terjedhető pénzübüntetéssel fog büntetettü.

3. §. Jelen szabályrendelet t. évi július hó 1-ével lép életbe.

Kelt Zalavármegye törvényhatósági bizottságának Zala-Egerszegén 1883. évi április hó 9-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

Kiadta: **Gözy László** s. k. főjegyző.

Ezen szabályrendelet a miniszteriumnak 1883. évi május hó 18-án 29130 III. b. sz. a. kelt rendeletével jóváhagyatott.

Zala-Egerszegén, 1883. május hó 25-én.

Svaszits Benó s. k. alispán.

Körrendelet

calamennyi szőlőműveléssel bíró megye és város törvényhatóságához.

A phylloxera terjedésének megállapítása végett az ország szőlői megvizsgálások lévén, a következőket rendeltem:

1. A község előjárásai szigorúan utasítandók, hogy június hó elejétől július hó végéig a községük határában lévő összes szőlőket és szőlőtőkékkel beültetett kerteket egy községi tanács tag, a hegymester és a község egyik-másik értelmesebb szőlőtulajdonosának kíséretében bejárják s a bejárás megtörténtéről, valamint arról, vajjon gyanús, beteges tőkék sárguló vagy satnya levélzettel és gyengébb, elmaradt venyeghajásokkal találattak-e — az illető szolgabírónak legkésőbb augusztus hó 10-ig jelentést tegyenek.

Hol községi phylloxera bizottságok vannak, ott az előjárás a határbejárásról a bizottságot értesíteni és a bejárást a bizottság küldöttjeinek közbenjöttével teljesíteni köteles.

2. Ha a szőlők bejárása alkalmával talált beteg vagy gyanús szőlőtőkék megvizsgálása alapján, valamely a phylloxera felismerésében jártas szakember vagy más egyén oda nyilatkozik, hogy azok a phylloxera által vannak megfertőzve, vagy annak kártétele folytán szenvednek, akkor erről a bejáró küldöttség vagy az illető szakértő a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz haladéknélküli távirati értesítést küldjön.

3. A szolgabíró köteles örökösni a felett, hogy a bejárás a kiszabott időben minden községben megtörténjék. Az összes községekből beérkező jelentéseket össze foglalni és legkésőbb augusztus hó 25-ig az alispánhoz beterjeszteni tartozik.

4. A törvényhatóságok a szolgabírónak a határjárásokról szóló jelentéseit a közigazgatási bizottsággal közölni s legkésőbb szeptember 20-ig a miniszteriumhoz tartoznak bemutatni.

Utasítom a törvényhatóságot, hogy e rendelet értelmében tett intézkedéséről minél előbb jelentést tegyen.

Kelt Budapesten 1883. évi május hó 11-én.

A miniszter helyett:

Mattekovits s. k.

A petánzi Széchenyi forrás.

Muraszombat, 1883. május hó.

Magyarország délnyugati részén, ott, a hola Mura a kies Stájer elhagyva, hazánk virányos vidékére ér, a Mura régi medréről már évtizedekkel ezelőtt natronsav források bugyogtak fel, a nélkül hogy a közfigyelem legkevésbé is rájuk irányult volna, dacára annak, hogy a nagyon is közel fekvő és szorosán véve hazánk határában levő Radein évek során keresztül a közel és messze vidéket elárasztá nagyon is kellemes ízű savanyú vízzel.

A petánzi (Petánz Vasmegyében a muraszombati járásban) rokon tartalmú forrásokat egészen figyelmen kívül hagyták. Nem akadt vállalkozó szellemű ember, a ki felfogva a föld gyomrában rejlő eme kincsnek becsét, azt az emberiség hasznára értékesítette volna. Végre egy zalamegyei földbirtokos, egyuttal szenvedélyes geologus több, már kezdetben jelentékenynek látszó türelem és kísérlet alapján a források gazdag tartalmáról teljesen meggyőződött, tapasztalván, hogy a fölfedezett 4 forrás naponként mintegy 50 ezer liter vizet szolgáltat. A vizet a bécsi egyetemen vegyelemzés alá bocsátotta és annak alapján a források területét drága pénzen megvette.

A vétel után lázas gyorsasággal láttak a rendezés munkájához magának a tulajdonosnak személyes vezetése és felügyelete alatt. Külön, e célra készített eszközökkel kellett áttörni a vastag kavicsrétegeket, hogy a drága kincshez hozzá juthassanak. Roppant nagy sárga és különös alakú turókkal furták át a kavicsrétegeket és így sikerült hetekig tartó, fáradságos és életveszélyes munka után a kisugárhozó vizet tölgyfatorzsba szorítani és gleichenbergi kövekkel kirakni. Az egyik kut már csinos földel alatt áll, védve az idő viszonyosságai ellen.

A forrás tartalma kristály tiszta, jó ízű, kellemesen üdítő hatású. Bernáth József, budapesti egyetemi tanár és az országos balneologiai társulat elnökeinek vegyelemzése és sok orvosi tekintélynek egybehangzó véleménye szerint ezen víz a natron- és lithonsavas külföldi ásványvizekkel egy színvonalon áll, a magyarországi hason tartalmú vizek közt pedig legjobbnak találtatott.

Különös előnyére szolgál a petánzi Széchenyi-forrás vízének, hogy bótartalmú szén-savat csak lassan bocsátja szabadon úgy, hogy a víz bedugaszolatlan üvegben is hosszabb állás dacára épen úgy pezseg, mintha akkor lett volna a forrásból merítve.

Nem tuloznok, midőn állítjuk, hogy a Széchenyi forrás körüli lakosok, főleg pedig a muraszombatiak ezen vállalatot egész családai rokonszenyvel üdvözölték, hazafias büszkeséggel „Magyarország gyöngyé”-nek nevezték.

A Széchenyi-savanyúvíz a leghíresebb hason tartalmú savanyúvizeket legfontosabb alkotórészeikre t. i. a szén-savra nézve mind fölülmulja, még a gleichenbergi, radeini, gieshbli vizeket is. Szintén gazdag még szén-savas natron- és chlornatriumban is.

Egy öreg, tapasztalt orvos véleménye szerint a szén-sav, mint az égvényes savanyú-források legkedveltebb és leghatásosabb alkotórésze, kedvelteti meg ezen vizet, mint üdítő és frissítő italt mind az egészségesekkel, mind a betegekkel. Mint egyszerű savanyúvíz, tekintet nélkül mellékalkotórészeire, a petánzi forrás vize emésztési tekintetben kiválóan szonjatoltó és úgy az izlési, valamint emésztési szervekre gyengén izgató hatással van. Orvosi tekintetben egyedüli orvosser, mely csatlaltan hatással van sok chronicus betegségben.

Belsőleg véve csillapítólag hat a gyomor- és bélhuruban és az ezekkel karöltve járó fájdalomnál s az illető szerveket rendez tevékenységre vezet vissza. Vér- és nedvvesztés okozta elgyengülésben, ideggyöngeségben, vérszegénység- és sápkorban, köszvény- és lépkórban, gyomorpufladásoknál, ugy aranyérbántalmakban már is igen hatásos gyógyszernek ismertett el különböző országok legjelesebb orvosainak egybehangzó véleménye szerint.

Másnap kérdem megpumpolt bajtársamat „akare a brasseriában törzsvendég lenni?” „Nem ő.” „Ugye hogy nem igen proselytát a brasseriek törzsvendégei.” „Na és végre mit szólna a brasseriek damához?” — „Bizony barátom azok nagyon civilizáltak.”

„Miután tehát megkezdted a létérti küzdelmet is, hogy ne te legy a gyengébb, aki ebben elvesz, miután egy leckét már kaptál és ezentul az aranyakat óvatosabban fogod váltogatni, jó lesz ha téged, ki még csak néhány nap óta vagy itt, megismertetlek a deák város sal az ugy nevezett deáknegyeddel a „quartier latin.”

E nevet a Szajna bal partján fekvő (la côté gauche c'est la côté du coeur) 5-ik és 6-ik azaz Pantheon és Luxembourg kerületeket magában foglaló városrészenek a szokás adta. Leggyosultabb név, hiszen itt van minden felsőbb tanintézet és mégis megtörtént velem, hogy midőn első napokban a mint Párisba jöttem egy munkástól a quartier latin felől kérdezősködtem azt kapam válaszul: „Ez a boulevard Sz. Michel, hogy melyik a quartier latin, azt nem tudom.” Sőt, mellesleg megjegyezve, olyan ember is van, a ki a jobb partról a balra nem ment át. Ez azután a phlegmaticus közönyösség.

„Tehát ha türelemmel végig hallgatsz, mondám barátomnak, megismertetlek itteni tapasztalataimmal, a mennyiben azok „eszembe jutnak”. Azonban jobb lesz, ha elmentünk a jogi iskolába, mert tudod itt nincs diatban és magam sem praktizálok az órák mulasztását.”

„És ha elmulasztod az órákat?”
„Tölem függ, valjon a naponkénti 2 köteles tanórát hallgatom-e. A törvény megkívánja, hogy a ki beiratkozik, az az előadásokon jelen is legyen, de ellenőrzés nincs. Holmi catalogus olvasással nem vesződnék. Az előadások nyilvánosak és díjmentesek. Bármely férfi látogathatja azokat. A beíratáshoz érettségi szükségeltetik, keresztelő annak kimutatására, hogy 16 évnél idősebb,

Ne tekintse azonban az olvasó közönség ezt, mint talán túlságos dicséretet. — Nem is az elfogultság vezette bennünket e sorok köztlésére, hogy egyik új és kétségkívül szép jövővel bíró hazai forrásunkat — habár rövid vonásokban — megismertettük, hanem a tiszta igazság. Hisz bárkinek alkalma kínálkozik meggyőződést szerezhetni soraink valósága felől!

Végül honfi szívből áldást kívánunk ezen hazafias iparágra és a rettentetlen, a sok akadálylyal bátran szembeszálló vállalkozónak nemes működéséhez sok sikert!

A Zalamegyei

„GAZDASÁGI EGYESÜLET” hivatalos értesítője.

Jegyzőkönyve

a Zalamegyei gazdasági egyesület Zala-Egerszegén 1883. évi május hó 6-án tartott rendkívüli közgyűlésének.

(Folytatás)

A tekintetes kamara ezen megkeresésére a következő értesítést adhatjuk:

A Zalamegyei gazdasági egyesület sem anyagi erővel nem rendelkezvén, sem oly szervezettel s hatáskörrel nem bírván, hogy működési területe minden egyes részében statisztikai adatokat gyűjthesse, nincs is oly helyzetben, hogy a közölt kérdésekre kimerítő választ küldhessen, miként az a megkeresésben tőle kívántatott, azért is ily adatok hiányában csak is a gyakorlati észleletek s tájékozások útján adhat a közölt kérdésekre feleletet.

Az 1882. évben az őszi és tavaszi buza és rozstermés általában minőség és mennyiség szerint jó, — árpa és zab ugy mennyiség, mint minőség szerint jó középszerű volt. Repce e megyében gyéren termeltek, nem mintha a talaj arra kedvezőtlen volna, de mert e megyének hazánk nyugoti részén levő fekvésénél fogva a több évi tapasztalás tanúsága szerint legtöbbnyire a virágzás és érés stádiumán kedvezőtlen időjárások a kecsgetőbb termést is megfűsítani szokták. Az 1882. évben a repce termés nem volt kielégítő.

Kukorica termés minőség és mennyiség tekintetében a középszerűn alól állott.

Burgonya mennyiség tekintetében középszerű termést adott volna, de az augusztus hó 25-ike körül beállott s késő őszi folyton tartott esőzés minőségének sokat ártott, s a télen át a rohadás sok helyen nagy pusztítást okozott.

Ugy az agg széna, mint a sarju, lóher, lucerna, búkköny és répa takarmány-termés szük volt, minőség tekintetében különösen a sarju termés a sok esőzés folytán sok kívánni valót hagyott fenn.

A bortermés mennyiségre nézve dus — de minőségre silány volt.

Az állattenyésztés tekintetében ugy a mennyiséget, mint a minőséget illetőleg az előbbi évektől semmi szembe-ötölő eltérő változás nem volt észlelhető.

Ugyan ez mondható a termelés terjedelme tekintetében is, épen azért az, hogy az ugyan azon terjedelemben üzött termelés és tenyésztés a megelőző évihez képest egyes ágaiiban mennyivel növekedett vagy csökkent, meg nem határozható.

A gabona termés sikeres eredményü alakulására kedvező befolyást gyakorolt az 1881 2-iki enyhe tél s 1882-ik évi kora kítavasodás, a melynek következtében az 1881. évi őszi folytonos esőzés között kedvezőtlen kilátással s az akadályozott vetőmunkák késlekedése miatt későn földbekerült vetések is az enyhe tél folytában ki nem veszvén, a kora tavasz megerősödtek; az április hónapi és május első felében volt esőzések után pedig biztos fejlődésnek indullhattak.

A kukorica termésre kedvezőtlen befolyást gyakorolt a május és júniusi esőzés és ennek kapcsolatában a hűvös légkör, míg egész július és augusztus hó 22-25-ig majdnem egészen eső nélkül szárazságban folyván le, kedvezően nem fejlődhetett.

A szőlőtermés rendkívüli szép reményekkel kecsgettetett nem csak a dus mennyiség, de a reménylett

mosolyával felelni — hogy „ő ebből nem ad vissza semmit.”

„És miért nem?”

„Oh! egy művelt fiatal ember megfélekedznék magáról, ily udvariatlan lehet?”

Barátom erre nem tudott felelni nem sokat értvén belőle, de elég „műveletlen” volt pénzét követelni. Látam, hogy a dolognak még folytatása is lesz. A kisasz szonynak ábrándozólag mosolygó szende arczmai azonnal a tükrő segélyével idomított hideg közönyösség és durcás komolyság glédájába sorakoztak. Mulattam magamat barátomon, ki nem tudta elgondolni, micsoda zsiványbarlangba vezettem én őt. Először azok a lármaszó deákok kiisszák a sörét, majd a pénzt nem adják vissza, ha kéri még neheztelnek és sértik érte. Kezdtél nyughatatlan lenni és leirhatlan kérdő gyanús tekintet vetett rám, azt hitte, valami balekkfogó hálójába került, mert notandum, nem rég jött Párisba s csak néhány napja ismerkedtem meg vele a magyar-egyletben. Eszébe jutottak azok az otthon kapott intések, ha ki mész az utcára, mindjárt 5—6 gyilkos vesz körül, elcsalnak ezek a trüandok valami coupe-gorgeba stb. stb, előtte állottak élő alakjai Ponson du Terail rémregényeinek, mikből a zsiványok tanulnak, az emberek idegesek, a nők regényhajászók lesznek. Mindez megfordulván agyában neki elég tragicus, nekem comicus arcot vágott. Örült azonban midőn látta, hogy a kisasszony belenyúl két táskájába és a pénzt átadja. Örömben „barbár” barátom azt zsebre is dugta volna, ha oda nem kiáltak: „Megállj, mutasd csak azt a pénzt.” Kinyitván markát, látam, hogy hamis frankosok. A vége a dolognak az lett, hogy a kisasszony pezsgózní kívánván, mi meg a hamis pénztől akarván szabadulni, mindkettő megtörtént az arany odavesztésével együtt.

továbbá kiskorunál a szülő vagy gyám beleegyezése. Idegen országbeli érettségiket a francia közoktatásügyi miniszter egyenjogusít az itteni bachelier-és-lettres-rel, mely félárkus papírosért 170 frank fizetendő a caisse des droits universitairesbe. Évenként négy beíratás van. Az előadások november elsejétől július végéig tartanak. Évközben nincs más szünet, mint az ünnepnapokon és a nagy nemzeti ünnepélyen július 14-én; karácsonykor 4, husvétkor 7 napi szünet. Rendkívüli szünet volt január 6-án Gambetta temetésén napján, mely napon, habár három királyok napja volt is, a temetés nélkül nem lett volna szünet, minthogy itt más ünnep nincs, mint husvét, pünkösd és karácsony. Továbbá áldozásünnep, aug. 15. nagyasszonyunk napja és mindenszentek ünnepe. Végre az egész nemzet ünnepe július 14-ikén a Bastille lerombolásának évtordulóján.

„Tehát menjünk az előadásra — mondám. Az én óráim ugyan még nem kezdődik, de mig oda érünk, nézegetünk, ép jókor lesz.”

Hónom alá csapom fekete bőrtáskámat, a milyenel az itteni étudiantok járnak és kimentünk a Boul Michere a mint a diákok a Boulevard Saint Michelt hívják.

A január 15-iki „A mes concitoyens” „Polgártársaimhoz” című Plon-plon reklame utáni napokban volt. A boulevard igen élénk. Érdekes a tömegben járó kelő emberek arcát látni, beszédeit hallani, utcai esődületeken mulatni, melyekhez csak az otthoni patentirozott suszterinas hiányzik. A párisi nőknek és ezek között nem utolsó helyen a quartier leányainak különösen izléses és csinos sokszor drága öltözetei, némelykor két szemközt jövő ember váratlan találkozása okozta meglepetésének és ebből kifolyó scénáknak, gunyos elcélodéseknek föl- és szemtanuja lenni, — mindez a boulevardokat folyton mulatságossá és újja teszi.

(Folyt. köv.)

minőség tekintetében is, a virágzás kintinően sikerült, a fejlődés már augusztus közepére felette előre haladt; — sajnos hogy az augusztus 22—25-ike körül beállott és késő őszi folyton tartott esőzés miatt az érési fejlődés meghiúsult, sőt oly rendkívül rothadás állott be, mely mennyiségét is nevezetesen megcsökkentette, a minőségét pedig megromtotta.

A termelés és kezelés terén különösen a bortermelés, de a mezőgazdálkodás többi ágában is főképp a nép-nél, kisebb birtokosoknál léteznek hiányok, melyek részint a gazdálkodási szakértelem hiányából, részint az okoszerűbb kezelésre szükséges befektetési tőkék hiányából erednek.

A ló, szarvas és sertés marha tenyésztés terén még szembeötlőbb hiányok léteznek, melyek nagyrésztben a népesség szaporodása folytán a megélhetési kényeszer nyomása alatt csenevész állatok tartása s elszaporodása, részint elégséges legelő hiánya, de azon közhatalmú mulasztás folytán is előállottak, hogy a tenyésztésre alkalmas magállatoknak tenyésztésre használata nem gátoltatik és az állattenyésztés emelésére az állam részéről a szükséges nagy mérvű teendőkhöz képest felette csekély előmozdító intézkedés tétetik.

Hizlalás mint rendszeres mezőgazdasági ipar ág e megyében nem üzetik, — a hizlalás a legkorlátoltabb mérvben, s lehet mondani, hogy csak esetlegesen történik.

Az üzlet menete s kelendőse általában lanyha, az ármozgás korlátolt volt.

Hogy mely körülmények folytak be az üzlet menetére, a conjunctura s ármozgás alakulására, hogy milyenek voltak a be- és kivitel viszonyai általában, melyek a termények és állatok fő kiviteli piacai, mind ezen körülmények a nagytermelő államok s országok termelési és a nagy fogyasztási államok sikeresülte vi szonyaitól, azon államok és hazánk közötti kereskedelmi és szállítási körülményektől függően, mindezeket csakis hazánk és velünk vám kereskedelmi szövetségben álló Ausztria nevezetesen kereskedő városai összeköttetéséből, a nevezetesen vasúti állomások forgalmi kimutatásából lehet kitudni; a termelő, kinek terményeit, állatait a legközvetlenebb kereskedő szokja legtöbbször a vele összeköttetésben álló nagyobb városbeli kereskedő megbízása folytán elszállításra megvenni, azon körülményt, hogy hová irányítatik a vett áru, s miért csak az ígért áron s nem magasabbért adhatta el áruát, — nem észlelheti.

Egyébként megyénk terményei és állatai fő kiviteli piacai Bécs, Budapest; — a terményekre, még főképp Muraköz terjedelmes kukorica termelésére Triest is.

Mindenek között körülmények alakító és mozgató indokai nem itt a megye területén keletkezvén és fejlődvén, azok általunk meg sem határozhatók.

Kivételünk növekedésének kedvező kereskedelmi s vám szerződés hiánya, a vasúti társaságok által gyakran irányunkban önkényesen alkalmazott magas szállítási díjak s egyéb előgördített nehézségek állják útját; — borainkra nézve azonban úgy az itthoni, valamint a külföldi kereskedőknek kelletlen hamisításai is, melyek a köznyomás és évek óta úgy a képviselőházban és a sajtóban, mint a közéletben hangzottak panaszok szerint az egyesek dícséretes buzgalma s fáradozása anyagi áldozatai után alig megszerzett külföldi kis piacot hamisítványaikkal elárastván, boraink keresletét hosszabb időre tönkre tették.

Nem tudjuk tehát eléggé szorgalmazni, hogy kormányunk felhasználva a franciaországi szőlőpusztulás kínáló alkalmát, országos nagy áldozatokkal is segítse az ország nevezetesen borvidékein bortermelő szövetkezetek, szüretelő s pince egyletek alakulását, kövesse el tehetségében álló minden lehető ezen egyletek, szövetkezetek áruinak a külföldre előnyös szállíthatása eszközölhetésére, alkotasson szigorú törvényt a gyártott borkak természetes borok gyanánt forgalomba bocsátása megakadályozására s a természetes borok hamisítására, s hogy ezen intézkedések a velünk vám területi közösségben levő osztrák tartományokbeliek által ki ne játszathassanak, igyekezzenek az osztrák kormányt is arra bírni, hogy saját törvényhozása útján a borgyártást és hamisítást tiltó hasonló törvényt hozatalát eszközölje.

A felolvasott tervezet egész terjedelmében elfogadtatván, a soproni kereskedelmi s iparkamarának megküldetni határozatot.

39/136—1883.

Az alapszabályok 16. § értelmében a nyár folytan Keszthelyen tartandó rendes közgyűlés f. 1883. évi július hó 8-ára délelőtti 9 órára tüzetett ki, elnök ur felkérte, hogy a helyiségről, a hol a közgyűlés megtartathassék, intézkedni sziveskedjék.

40/129—1880.

Olvasott az igazgató választmány 1883. évi április 21-én tartott ülése jegyzőkönyvének 19/129. szám alatt nyilvánított véleménye s indítványa az iránt, hogy minután a megyei tanfelügyelőnek a közigazgatási bizottsághoz beterjesztett jelentése szerint több néptanító a gyümölcse tenyésztés körül nagyobb szorgalmat tanúsított, jutalomban részesíttessék.

Az indítvány elvben elfogadtatván, mielőtt a közgyűlés a jutalmazás iránt érdemileg határozna, szükségesnek látja, hogy kiküldöttje által az eredményről t. i. a néptanítókat díjazása tekintetében a f. 1883. évi április 8-ki közgyűlés 25/94. száma alatt hozott végzés V. pontja alatt kijelölt körülményekről, úgy arról is, hogy az illetők a gyermekeknek a gyümölcse tenyésztésére gyakorolt oktatásában minő sikert képesek felmutatni, gyózdíjak meg. E végből Zala-Mihályfára Szűcs Dezső, Csáktornvára és Kursanczra Szabó Imre, Tapolezára Bogyar István, Balaton-Füredre Ecsy László, Magyar-Szerdahelyre Séllyey László, Bellatinzra Hajós Mihály, Sőtörre Farkas József urak oly felkéréssel küldetnek ki, hogy a jelzett körülményekről a helyszínen értesítést és meggyőződést szerezni, az eredményt s véleményüket az egyesülethez beterjesztési sziveskedjenek.

(Vége köv.)

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Zalamegye alapítványi választmánya május hó 26-án főispán ur ömeltőségének elnöke alatt városunkban, a gazdasági egyesület helyiségében tartott rendkívüli alapítványi gyűlésén a Deák-szobor mögött levő ház megvételeit egyhangulag elhatározta és Svastits Benő alispán, Arvay István és Skublics Zsigmond urakból álló bizottságot küldött ki kebeléből a házvétele, továbbá a sétatér meghosszabbítása után fennmaradó helyen a nemesi pénztár saját használatára egy csinos és a választmány szükségletének megfelelő épület felállítására érdemében szükséges tervezet elkészítése végett. A ház vétele a héten meg is történt és lerontása legközelebb fogantatva lesz véve. Az alapítványi választmány e hazafias tettel városunk közönségét kétszeres hállára kötelezte, mert míg a tér nagyobbitásával a Deákter kellemes üdülő helyül fog szolgálni, más részt a tervezett ház felépítése által városunk egy díszes épülettel gazdagabb fog lenni.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter előterjesztésére Ó felsége a nagykanizsai törvényszékhez elnökké Tamassy Béla nyugalmazott törvényszéki bírót nevezte ki.

Hymen. Boschán Gyula úr, a helybeli ügyvédi kar egyik tehetséges tagja, f. hó 5-én tartja esküvőjét Varasdon Leitner Adel kisasszonnyal.

Sétatéri zene. Mult pénteken délután a Deák-terti sétatéren a helybeli zenekar játszott. Első ízben úgy hallottuk, hogy a néhány év előtti szokás szerint a helybeli fiatalság rendezte azt a szépem szórakoztatására, később azonban — és pedig illetékes helyről, azon megbízható értesítést nyertük, hogy sem a kezdeményezés, sem a kivétel nem a helybeli fiatalság részéről történt, a mennyiben a fiatalság a felett sem tanácskozást nem tartott, sem pedig határozatot nem hozott, a mely uton t. i. ily ügyekben eljárni szokott és a mennyiben azon urak közt, a kik a zenét rendezték, a helybeli fiatalság körén kívül álló urak is vannak, hanem az egész egyoldalu kezdeményezésre vezethető vissza s a szükséges pénzüsszeg ismerősök körében aláírás-ív útján lett összegyűjtve. A mily mértékben üdvözljük e téren a kezdeményezést, oly mértékben kell sajnálkozásunkat kifejeznünk a felett, hogy nem az első ízben nyert értesítésünk felel meg a valóságnak; mert így a fiatalság, első sorban és közvetlenül nem érdekelvén őt az ügy, alig fog buzgolkodni és közreműködni a cél elérésére.

Boldogult grf tolnai Festetic György tetei, melyek ideiglenesen a szent-tamási templom sírboltjába helyeztetek el, a nemes gróf végakaratahoz képest május hó 28-án szállították át nagy fényvel a molnári temetőben számára készített sírboltba. A gyászszertartást megelőzőleg Szabó János szent-tamási apát fényes segédlettel tartotta a gyászmisét, mely alatt a rába-hídvéi dalára meghatóan énekelt. A szebbnél szebb koszorúkkal ékesített érekorosót azután a gyászkozsín vitték a molnári temetőbe. — A drága halott hamvait rejtő koporsót a gyászoló családnek férfi tagjai gyalog, a nők pedig kocsiokon kísérték a molnári temetőbe. — A gyászszertartáson a családtagok közül jelen voltak az özvegy grófné, fiai Tasziló, Jenő és Pál, leánya Sina, vője grf Kinsky Zdenko s menyegye Hamilton hercegné. A nagy munkaidő dacára, a hétköznap tartott gyászünnepeken a nép ezrei vettek részt.

A szegény gyermekek karácsonyfájára adakoztak: Szabó Lajos 20 kr., Mondschein Hermann 20 kr., Krób Gyula 20 kr., Surányi Zsigmond 33 kr., Surányi Zsigmondné 20 kr., Köbli György 11 kr., összesen 1 frt 24 kr. Ezen összeget, mely szerkesztőségünkbe küldetett be, az egyet pénztárába beszállítottuk.

A zalaegerszegi ipartanodai bizottság május hó 31-én tartott ülésén Udvardy Ignác, mint az ipariskola igazgatója, előterjesztette az általa készített s mind a három osztály tananyagát felölelő tantervezetet, mely szerint az előkészítő osztályban heti 6, a többiben pedig heti 8 órában lennének az iparos tanoncok oktatandók. A beterjesztett javaslatot a bizottság egész terjedelmében elfogadta. Figyelemmel arra, hogy a jövő 1883/4. tanévben az ipariskola II-ik osztálya is meg lesz nyitva, a bizottság a jövő tanévre a következő költségvetést állapította meg: tanítói fizetésekre 783 frt 33 kr., szolga fizetésére 40 frt, szegény tanulók tankönyveire 50 frt, ugyanazok számára írószerekre 30 frt, rajzintákra és nyomtatványokra 50 frt, lámpákra 25 frt, világításra 200 frt, fűtésre 96 frt, rendkívüli kiadásokra 100 frt, összesen 1374 frt 33 kr. — E költségvetés azon kérelemmel fog a város t. képviselő testületéhez beterjesztetni, hogy azt elfogadni s annak alapján a magas miniszteriumhoz a t. kir. tanfelügyelőség útján a hiányzó összegnek államsegély által való fődötzetése végett ideje korán kérvényt beadni sziveskedjék. A bizottság ugyanis azon erős hit- és szilárd meggyőződésben van, hogy az iparosok értelmi fejlesztésére oly nagy befolyással bírő ipariskolák csak úgy tarthatók fel, ha a magas kormány részéről hathatós anyagi támogatásban részesülnek. — Az ipariskolánál az előkészítő osztályban a vizsgálat június hó 24-én délután 1 és fél órákor, az I. osztályban pedig június 29-én, szintén d. u. 1 és fél órákor lesz megtartva, július hó 1-én pedig d. u. 1 és fél órákor lesznek kiosztva a tanoncok bizonyítványai s lesz bezárva az ipariskolában a tanév. Azon óhajunknak adunk kifejezést, vajha iparosaink e vizsgálatokat tömeges látogatásukkal szerencsétlenül, hogy megjelenésükkel ezen iskola iránt érdekltséget mutattak, ez a tanoncokra buzdítólag hatna. Egyáltalán fel kellene már hagyni ezen iskola iránt helylyel közszelhetőségét, sőt lehet mondani ellenszenvvel, mely jobban a kevéssé művelt és teljesen műveletlen elemnél észlelhető, kik azt akarják, hogy a jövő nemzedék is ép azon szellemi sötétségben botorkáljon, mint ők. — Végtül a t. szolgabírói hivatalhoz, mint első fokú iparhatóság, kérvény intézése határozatot el, hogy ezentul az iparos tanoncok felszabadításánál azoktól az ipariskolai bizonyítvány, mint a felszabadíthatás egyik kelleke, multhatlanul megköveteltessek.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Mráz Zsigmond zalaegerszegi pénzügyi titkárt Liptómegegyébe adófelügyelővé, Várady Sándor I. oszt. pénzügyi fogalmazót pedig a zalamegyei kir. adófelügyelő mellé II-od oszt. pénzügyi titkárra nevezte ki.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Thaly József komáromi kir. törvényszéki aljegyzőt saját kérelmére a keszthelyi kir. járásbíróshoz helyezte át.

Eljegyzés. Gráner Géza úr, helybeli fiatal kereskedő, május hó 31-én tartotta eljegyzését Szommer Berta kisasszonnyal Gelsérol.

A zalaegerszegi önk. tüzoltó-egylet május hó 26-án tartott választmányi gyűlésén intézkedés történt a szertárnok előterjesztése szerint a hydrophoron szükséges javítás eszközöltesére érdemében. — Tekintve, hogy a hydrophor, lajtoskocsik és létrák kikölesönözésekor gyakran kisebb nagyobb mérvben megroggyva kerülnek vissza, az egyleti elnök indítványára a választmány egyhangulag elhatározta, hogy az egyleti szerek ezentul csak azon esetben fognak kiadati használat végett, ha a kikölesönözés irásbelileg kötelezi magát a használat alkalmával a szereken esetleg okozott kár megtérítésére. Továbbá a hydrophor mellett a kikölesönözés terhére egy szakértő szivattyús is alkalmazandó fél napra egy frt, egész napra 1 frt 50 kr. díjjázzal. Egyéb folyó ügy elintézése után elhatározott, hogy az egylet július hó 8-án a Rozenkrantz kertben tekeversenyyel egybekötött nyári táncmulatságot fog adni. Belépti díj tagoknak 25 kr., nem tagoknak 40 kr. lesz és egy tekejegy ára 3 dobásra 20 kr. A mulatság rendezésével a választmány a tisztkart bízta meg.

Uj járáshíroság. Az igazságügyminiszter által az 1875. évi XXXVI. törvények módosításáról és a kir. járásbíróshozok számának szaporításáról legközelebb előterjesztett törvényjavaslat szerint megyénk területén Perlakon, a nagykanizsai törvényszék kerületében, járásbíróshoz felállításra van tervezve.

A nagy-kanizsai közkórház építését az építészeti bizottság véleményes jelentése alapján a május 23-án tartott közgyűlésen a városi képviselő testület a Hirschel-Bachrach cégnek adta ki.

Az iskola és temető-utcat összekötő új utcat f. hó 1-én jelelték ki és legközelebb át fogják adni a közlekedésnek. Ez utca megnyitását már a harmincas években sürgette a megye és az akkori főbíró Csillagh Lajost megbízta a szükséges intézkedések foganatosításával, de a kisajátítás nehézsége és a kisajátítási költségek hiánya folytán a megnyitást egész napjainkig elmaradt, míg legújabbban a város áldozatkészsége által ez ügy végleges megoldást nyert. Az új-utca — eltekintve attól, hogy a közlekedést nagy mértékben megkönnyíti — közegészségi szempontból is előnyünkre fog válni, mert az eddigi vizálás szabályszerű lecsapolás által a város azon részén meg lesz szüntetve.

Hirtelen halál. Gróf György nemes-apátii eseléd május hó 20-án hirtelen elhunyt. A megejtett orvosrendőri vizsgálat szerint rajta a külérőszak semmi nyoma sem volt észlelhető.

Gyilkosság. Szarvaskenden (Vasm.) bizonyos Leindinger nevű kores-máros borjuvásárlás végett május hó 29-én reggel 5 órákor Döbör-heggyre menvén, az utban ismeretlen tettes által agyonlötvetett és reggel 9 órákor az ut mellett halva találták. A hulla mellett egy revolver volt s a szerencsétlen zsebéből 25 frtja hiányzott. Bizonyára gyilkosságnak lett áldozata.

Zala-Egerszegben május hóban elhaltak: 1-én Horváth Gizella 2 hetes, béres gyermeke, nehézkóiban; 3-án Bedő János 3 hetes, földműves gyermeke, gyengeségben; 4-én Hermán Mária 12 éves, árva, agybántalomban és Geiringer Zsigmond 53 éves, kereskedő, szívrostosodásban; 7-én Maródi Ferenc 2 hetes, eszmadia gyermeke, idétlen szülés folytán; 15-én Horváth Mária 2 és fél éves, takács gyermeke, vízbeulás által; 17-én Simon Anna 2 hetes, földműves gyermeke, gyengeségben; 18-án Valentin Teréz 22 éves, eszmadia neje, tüdőrostosodásban; 19-én Gyarmati Károly 2 hónapos, eseléd gyermeke, sorvadásban; 20-án Takács Teréz 3 hetes, napszámosné gyermeke, hasmenésben; 31-én Hóhár Gyula 2 éves, eseléd gyermeke, görvélykóiban. Zala-Eoerszeg, 1883. május 31-én. Rigó Ferenc orvos.

A gépkezelők és futók számára az állami közép-ipartanodában rendezett második tanfolyam eredménye. A tanfolyam dr. Herich Károly min. oszt. tanácsos által mult évi november 2-án nyitott meg és f. évi május 3-ig tartott, mely idő alatt csak a főünnepnapokon nem volt előadás. E tanfolyamot a beiratkozott 240 munkás közül 180 végezte el, a többiek — kiknél a kellő szorgalom és kitartás hiányzott — évközben kmaradtak. A szóbeli előadások kőznapokon este 7 órától 9-ig tartottak, vasár és ünnepnapokon délelőtti 9—12-ig néptanítás vagy kirándulások voltak. A tanfolyam egész tartama alatt 28 kirándulás volt a fővárosi nagyobb gépgyárakba, gépraktárakba és gőzmalmokba. Előadott e tanfolyamon a locomobil s eséplőgép — és a különböző rendszerű stahl gőzkazánok és gépek szerkezete és kezelése. Az előadásokat Kotzó Pál, Táborcsy Ottó és Melegh Béla gépészmérnökök tartották. A locomobil és eséplőgép kezelésére vonatkozó gyakorlati oktatás, melyen a tanulók egy művezető vezetése alatt 15—18 tagból álló csoportokban 3 nap gyakorolták magukat a locomobil és eséplőgép szerelésében és járatásában — április hó 2-án kezdett meg az államvasutak gépgyárában s ugyanazon hó 29-én fejeztetett be. A eséplési gyakorlat, melyre a földművelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által 300 kereszt buza vásároltatott, április hó 30-án és május 1-én tartott meg és a gyakorlat a locomobil és eséplőgépkezelők több csoportra osztva, s egymást felváltva a eséplésnél előforduló különböző műveleteket többször átoldozták. A stahl kazánok és gépek kezelői pedig 2 napon 3—5 tagú csoportokra osztva a nagyobb gőzmalmok és fővárosi vizvezetési kazán és géptelepein tanulmányozták a gőzkazánok és gépek kezelését. A képzítő vizsgálatok Hegezdán Károly igazgató elnöke alatt április 5-én kezdtek

meg és egy hónapig folytak. A gyakorlati vizsgálatok a locomobil és cséplőgépek részére az intézet udvarán e célra felállított és üzemben tartott locomobilok és cséplőgépek mellett, a stabil kazánok és gőzgépek részére a fővárosi gőzmalmok és vízvezeték kazán és géptelepein tartattak. A tanulmányot végzett 180 tanuló közül vizsgálatra jelentkezett 170 és ezek közül egy sem bukott meg. A jelentkezettek közül locomobil, cséplőgép és stabil gépek kezelésére vizsgát tett 50, — locomobil és cséplőgépéről 85 — a stabil kazánok és gépek kezeléséről pedig 35 tanuló. A mesterséget tekintve, volt: 107 lakatos, 10 esztorgályos, 48 kovács és 5 gazdasz. Jutalmul 25 tanulónak a következő tárgyak osztattak ki: 2 ezüst óra, 6 db. értékes rajzeszköz, 2 acél- és 3 borszalag méter és végül 12, a gőzgépek kezelésére vonatkozó szakkönyv.

Elgázolás. F. hó 1-én d. u. 3 óra tájban a körmeneti utcában a távirda állomás előtt egy sebesen hajtó kocsi az uton keresztülmén és fején bört vívó suszter inast elgázolt; szerencsére azonban a lábán keresztülmént szerék csonttörést nem okozott, bár a halálra sápadt gyermek első ijedségében folyton lábtöréssel jajgatótt. Bizony nem ártana a gyors hajást megtiltani, főleg midőn egyik utcából a másikba fordul a kocsihírtelen.

A soproni kereskedelmi- és iparkamara felhívja az ipartársulatokat, valamint az összes törekvő iparos-ostályuaknak figyelmét a „Mesterségek Könyvtára” című füzetes vállalatra, melyet a magyar földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium megbízásából Freesky János szerkeszt s mely vállalat hazai ipariügyi irodalmunk terén hűzapotónak ígérkezik. Az eddig megjelen két füzet a butor- és épületeszalosságot tárgyalja ép oly kimerítő, mint alapos módon. Részünkről is melegen ajánljuk iparosaink figyelmébe ezen irodalmi vállalatot. Egy-egy füzet ára 1 firt s mindegyik füzet külön is megszerezhető.

Nyilttér.*) AJÁNLKOZÁS.

Alulírott, mint a ki a varrás és szabászat izlés teljes elkészítését tökéletesen bírom, továbbá béli, utcai és házi ruhákat a legpontosabban és legjutányosabb áron készítek és ebbeli képességetem mind helyben, mind más helyeken is bebizonyítani szerencsés valék. Készséggel ajánlkozom a legjutányosabb feltételek mellett egyeseknek a szabászatra való oktatására akár saját lakáson, akár házon kívül, megjegyezvén, hogy ezen rajz szerinti szabászat bármily testre kiterjed. Ebbeli képességetem kezem közt levő bizonyítványokkal igazolni képes vagyok.

Zala-Egerszeg, 1883. június hóban.

Tóth Jenőné.

Lakásom a kaszaházi utcában Derencsér Pál ur házában.

Felhívás társas tőzdespekulációkra!

Alulírt cég társas tőzdespekulációkat rendez a következő feltételek mellett:

1.) Minden egyes részre 250 firt fizetendő be, — és ezen betéten felül utánfizetés részéről semmi körülmények között sem követeltethetik.

2.) A 250 firt betét feléig kezességet vállalok; ha valamely műveletnél a betétnél több mint fele elveszne, — a többletet pótolni, és a betét felét 125 firtot a részvevőnek visszafizetni tartozom.

A vesztesség e szerint korlátozott s a befizetett összeg felénél nagyobb nem lehet. A nyereség ellenben korlátlan és különösen szerencsés műveletek mellett nincs kizárva a lehetőség, — noha e megjegyzéssel nem akarok ily vérmes reményeket kelteni, — hogy a betétnél 50—100 % -ot is jövedelmezheti egy év alatt. —

3.) A nyereség minden befizetett művelet után kivanatra azonnal kifizetetik. —

4.) A tiszta nyereségből 50% engem illet, a vesztéségből 50%-ot én vislek.

5.) A részvevők minden befizetett művelet után kiléphetnek, és követelésüket vissza vehetik.

6.) A spekulatív, értékpapírok vétele vagy eladásának időpontját legjobb tudomásom szerint én választom meg és a tört nt műveletekről a résztvevőket mindenkor értesítem. A spekulatívokat a tőzsde műveletek minden ágára kiterjesztendem; a mint a helyzet magával hozza, Hausse és Contremine üzleteket, Prémium, Stel-lage, Arbitrage és csere — műveleteket fogok a részvevők részére eszközölni. Egyes és szerencsés vezetés mellett tehát a spekulatív ügy emelkedő, mint esőkkenő árfolyamoknál egyaránt jövedelmezhető lehet.

Nem arra fogok törekedni, hogy sokat kockáztatva rövid időn nagy eredményt produkáljak, — hanem mindenkor szigoruan azt az elvet követendem, hogy keveset kockáztatva a vesztesség esélyeit minél kisebbre szabjam és a nyereséget annál biztosabban érjem el.

Lelkiismeretes eljárásomért cégem jó hitele eléggé kezkesedik. A mult év október 15-én aranyjárdakra általam rendezett spekulatív ez évi március 15-ig tehát 5 hó alatt a betét 180%-ot jövedelmezte.

Részvenni szándékozók kéretnek minden rész után a szükséges 250 firtot hozzám mielőbb beküldeni, hogy az esetleg kinalkozó műveletekben mielőbb részt vehessenek.

Wurda Adolf

bank- és váltóüzlete Veszprémben. Nagyobb üzletek lebonyolítását a bécsi tőzsdén személyesen eszközölöm.

* E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Hirdetések.

Már augusztus hó első hetében, valamint folytatólag nagyobb mennyiségű gabonát elcséplés végett elfogad

A kaszaházi gazdaság.

65. 1—1.

1204/ik. 1883.

Arverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Hajik István** ügyvéd mint végrehajtónak, **Seffer György** nagy-kutasi lakós végrehajtást szenvedő elleni 66 firt 5 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a nagy-kutasi határban fekvő, a nagy kutasi 75 sz. t. jegyzőkönyvben 1—6, 8, 10, 11, 12. sorszám alatt a végrehajtást szenvedő tulajdoniul felvett ingatlanokra az árverést 390 firtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1883. évi július hó 30-ik napján délelőtti 10 órakor Magy-Kutas községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak. —

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 39 firtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zala-Egerszegen 1883. évi március hó 30-ik napján a zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Magyar Pál jegyző. 63. 1—1. Dr. Gyömöreý Vince elnök.

699/ik. 1883.

Arverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Süle Márton** (helyesebben **Máté**) végrehajtónak **Döklen Katalin özv. Tóth Vendel** végrehajtást szenvedő elleni 72 firt 50 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő Bezeréd községben fekvő a bezerédi 82 sz. telekjegyzőkönyvben foglalt Tóth Vendel szül. Döklen Katalin nevében álló A. I. 1—4 sorszám alatti belső és külsőségből álló 200 firt és 277 hrsz. alatti 162 firt értékű ingatlanokra az árverést a fentebbi 200 firt és 162 firtban megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1883. évi július hó 2-ik napján délelőtti 10 órakor Bezeréden a községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 20 firt és 16 firt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zala-Egerszegen 1883. évi március hó 16-ik napján a zalaegerszegi királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Magyar Pál jegyző. 62. 1—1. Dr. Gyömöreý Vince elnök.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XX. t. c. 3. §-sa értelme és — a zalaegerszegi járás tekintetes szolgabirójának 2334 ki. 1883. számú utasítása folytán — a fentidezett törvények 2-ik szakasza alá nem tartozó, a ságo-di körjegyzőséghez kapcsolt községek határában levő földterületeknek

adására vadászati haszonbérbe adása

árverés útján leendő fogamatosítására a következő napok tüzetek ki, u. m.:

Ságo-Bekeháza	f. é. június 14-ik,
1. Ságo-Bekeháza	f. é. június 14-ik,
2. Gébárd	" 18 "
3. Neszele	" 10 "
4. Kaszaháza	" 15 "
5. Kiskutas-Kálóczfa	" 11 "
6. Nagy Kutas	" 12 "
7. Kis-Páli	" 16 "
8. Nagy-Páli	" 17 "

Minden községben délelőtti 9 órakor az illető bíró lakásán azon hozzá adással tétetik közzé, miszerint az árverési feltételeket a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt a bérelni szándékozók előlegesen megtekinthetik.

Kelt Kaszaházán, 1883. május 30.

64. 2—1. Csupor Endre, körjegyző.

A legkitünőbb savanyúvíz az országban, az orvosok által legmelegebben ajánlva.

A legújabb magyar savanyúvíz forrás a

petánczi Széchenyi forrás

Vasme gyében, Radein mellett

Hatásos alkatrészeinek szerencsésösszetételénél fogva felülmúl minden hasonló ismert vizet s mint borhoz igen alkalmas savanyúvíz helyben már is igen kedvelté lett.

A mult ősszel, mindjárt a forrás megnyitaután, Triesztben kitüntetéset nyert s Budapesten, Bécsben vegyileg elemeltetett.

Megrendelések egyszenen

P E T Á N C Z I R A
pósta (Mura-Szombat) a forrás igazgatóságához intézendők.

Eladók és raktározók kerestetnek.

Hamisítások ellen a dugaszra e név „Széchenyi” van beégetve.

FŐRAKTÁR

FENYVESI MIKSA urnál

Zala-Egerszegen

Mindig friss töltés.

Távirati cím:

VOGLER, Regede.

42. *—11.

Kitüntetett Bécs, Triest 1882, Kecskemét, Fehérvár, Wels.

Egger-féle díjjutalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpasztilla, általában ismert és kitüntetett szer köhögés, rekedtség és elnyákosodás ellen elannyira, hogy számos bel- és külföldi szak-tudós e neiben a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 krajcáros eredeti dobozok Magyarország minden nagyobb gyógyszerárában kaphatók. —

Gyomorhaj ellen Egger-féle Sodapasztilák mindenféle gyomorhajok, emésztésihiány, gyomorhív, beltunyaság, görvény, halvány-ság, ismétlődő fájás ellen. Ezen pasztillák, melyek egy ezen célra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lelek-zést — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Egger zuzmohövény cukorkái (lichenis carragen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési csillapító szer. Igen kellemes gyümölcs-ízűek, különösen óják a lé zési szerveket a száradástól. Szónokok, bírók, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivatásuknál fogva sokat beszélnek, elre mulasztják ezen kitünö cukorkát használni. Jóságuk dacára könnyen beszerezhetők: egy doboz 15 kr.

Egger val. mandula formájú maláta bonbon Csomagolva, valódi amerikai hártya-papirzacskókban. Biztos óvszer köhögés, rekedtség és gége kizárítás ellen. Igen tiszta malátakivonatokból és cukorból vannak készítve és nem képeznek semmiféle gyomorsavat. Egy eredeti zacskó 10 kr.

Ezen különlegességek eredeti áron kaphatók: Zala-Egerszegen Hollós József; Nagy-Kaniszan Béus József és Práger Béla, Szombathelyen Rudolf Alajos és Simon Gyula gyógyszerészeknél. — 30. *—8.

Szikenben (natrium) és lavanyban (lithium) legdúsabb tartalmú európai savanyúvíz.

a radeini savanyúvíz;

gazdag lavany tartalmánál fogva különösen ajánlatik köszvény-, epe-, vese- és húgykőbetegségekben;

sziken tartalmánál fogva pedig gyomor-, bélhurut-, sárgaság-, gyomorpufladás-, aranyérbántalmaknál és idegbajokban.

Azonkívül kellemes ízű és nagy mennyiségű szénsavtartalmánál fogva (51-66)

a legjobb

hűsítő ital.

Friss töltésekben mindig kapható

Fenyvesi Miksánál

Zala Egerszegen.

54. *—6.